

Sommarlovsstöd

Vänsterpartiet, 4 juli 2015



Förslag: 250 miljoner kronor till nytt sommarlovsstöd

Idag får många barn i Sverige inte den sommar de borde få. De blir kvar hemma medan klasskompisarna försvinner iväg till sommarstugor, semesterresor och läger. För den som har föräldrar som jobbar blir det långa ensamma dagar. Samtidigt drar en majoritet av kommunerna ned på sina barn- och ungdomsverksamheter under sommaren, trots att det är den tid då de behövs som allra mest. De aktiviteter som finns har ofta avgifter som stänger ute barn från familjer med svag ekonomi.

Vänsterpartiet vill därför införa ett statligt sommarlovsstöd på 250 miljoner kronor årligen. Det ska gå till sådant som kollo, badresor, fotbollsläger och andra sommaraktiviteter för barn mellan 6 och 15 år. Pengarna betalas ut till kommuner som erbjuder avgiftsfria aktiviteter under sommarlovet.

Det statliga sommarlovsstödet syftar till att ge barn i åldersgruppen 6-15 år en möjlighet till sommaraktiviteter. Kommunen ska med det statliga stödet utforma program som ger stimulans och personlig utveckling. Programmen ska stimulera både flickors och pojkars deltagande, främja integration och skapa nya kontaktytor mellan barn med olika social bakgrund. För att ge alla samma möjlighet till ett bra sommarlov ska aktiviteterna vara avgiftsfria. Alla barn ska behandlas lika vad gäller tillgång och deltagande.

Stödet ska fördelas till kommunerna efter ett ansökningsförfarande. Behovet av sommarlovsstöd är större där många barn lever i ekonomisk utsatthet och fördelningen kommunvis ska därför ske baserat på antalet barn i hushåll med försörjningsstöd. För att möjliggöra möten över sociala gränser ska dock ingen särskild behovsprövning göras för de enskilda barnen.

Stödet ska vara utöver vad kommunerna själva anslår. För att få del av stödet får en kommun inte dra ner på sina befintliga anslag sett till de senaste tre åren.

Vänsterpartiet föreslår att 250 miljoner kronor årligen anslås för sommarlovsstödet. Vi kommer att driva förslaget i de kommande budgetförhandlingarna med regeringen.

Stort behov av ett sommarlovsstöd

Ökade ekonomiska klyftor

Ett gott samhälle ser till att alla barn kan må bra, utvecklas och ha roligt. Det har varje barn rätt till. Att inget barn glöms bort och lämnas åt sig själv under långa sommarmånader är också i längden något som hela samhället vinner på.

Efter många år med ökande ojämlikhet har Sverige rört sig allt längre från det samhället. Idag lever var sjätte barnfamilj under EU:s fattigdomsgräns. Bland ensamstående kvinnor med barn är det fler än fyra av tio. Det är en ökning med nästan sex procentenheter sedan 2009. Under de senaste åren har de som tjänar mer dragit ifrån allt mest och de i de lägsta inkomstgrupperna halkat efter. (Försäkringskassan 2015)

Under ledigheterna får de ekonomiska klyftorna stora konsekvenser för barnen. När skolan slutar och kompisar försvinner till semesterresor eller sommarstugor tvingas många barn stanna hemma. Vart femte barn i Sverige, cirka 400 000, har varken gjort en semesterresa det senaste året eller haft tillgång till ett fritidshus (SCB 2011). Barn som bor med ensamstående mammor måste stanna hemma i större utsträckning än andra. En satsning på sommarlovsstöd är en satsning på alla barn men även på att minska klyftor mellan män och kvinnor.

Sommaren särskilt svår för barn i ekonomiskt utsatta familjer

För många familjer innebär sommaren särskilda prövningar. Att få ihop barnens tio veckor av sommarlov med föräldrarnas begränsade semester är ofta svårt. Alla föräldrar har inte en fast anställning med semester och för ensamstående kan problemet vara stort. Enligt Majblommans sommarlovsrapport 2015 var förra sommaren runt 30 procent av barnen i Sverige hemma själv minst en vecka utan vuxennärvaro på dagarna. Samtidigt är det enligt samma rapport endast en minoritet av kommuner och stadsdelar som håller förskola och fritidshem öppet utan begränsningar under sommaren.

Under sommaren och andra ledigheter uppstår för många barn en särskild oro. Har man problem hemma är det tungt när vuxenkontakterna utanför familjen plötsligt upphör i och med skolavslutningen.

Sommaren medför omgivningens förväntningar på att ha råd med resor och aktiviteter. Även för den som stannar hemma kan sommaren vara dyrare. När skolan stänger måste föräldrarna betala ett till mål mat om dagen – en kännbar utgift om man har små marginaler. I vissa kommuner kan barn under terminerna åka kollektivtrafik gratis men ofta blir de nu utestängda från denna om föräldrarna inte har råd att betala resorna. Trots sommarens särskilda utgifter ger en majoritet av kommunerna inte något extra bidrag under sommaren till barnfamiljer med försörjningsstöd (Majblomman 2015).

Fler måste få tillgång till kommunernas sommaraktiviteter

I vissa kommuner finns väl utbyggda kollar och fritidsverksamheter under sommaren. De kan möjliggöra att även barn vars föräldrar måste arbeta på sommaren, eller vars föräldrar inte har råd med semesterresor och fritidshus, får delta i bra aktiviteter. Men många gånger stänger avgifter ute de barn och familjer som allra mest behöver aktiviteterna. I andra fall räcker inte platserna



till. Enligt Majblomman är det mer än var femte kommun som varken arrangerar eller förmedlar sommaraktiviteter för barn. Av de som har aktiviteter är det i bara runt en fjärdedel av kommunerna som dessa är helt avgiftsfria. I ytterligare 13 procent av kommunerna är de avgiftsfria efter individuell prövning.

För Vänsterpartiet är minskade klyftor ett centralt politiskt mål. Det återspeglas bland annat i våra budgetförhandlingar med regeringen. Där har vi fått igenom sådant som höjt underhållsstöd till ensamstående föräldrar, glasögonstöd för barn och gratis mediciner för barn. Sommarlovsstödet är en naturlig fortsättning på detta. Genom att satsa på generella system istället för inkomstprövade byggs en välfärd som både är politiskt stabil och som inte särskiljer och stigmatiserar barn från fattiga familjer. Sommaraktiviteter som inte är inkomstprövade innebär också bättre möjligheter för möten över sociala gränser så att barn med olika bakgrunder får lära känna varandra.

